

**Х.Н. Исканов, катта ўқитувчи,
Д.Р. Шаймарданова, ўқитувчи, ТМИ**

ЎРТА МАХСУС КАСБ-ХУНАР ТАЪЛИМИ МУАССАСАЛАРИДА БУХГАЛТЕРИЯ ҲИСОБИНИ ЮРИТИШНИНГ ХУСУСИЯТЛАРИ

В статье приведены предложения автора по решению существующих проблем касательно ведения учета директорского фонда средне-специальных профессиональных образовательных учреждений.

In the article are provided proposals on existing problems concerning maintaining account of directorial fund in specialized secondary education institutions.

Калитли сўзлар: базавий таъриф ставкалар, директор жамғармаси, касб-хунар таълим муассасалари, контингент, моддий ёрдам, рағбатлантириш, смета.

Мамлакатимизда амалга оширилаётган иқтисодий ислохотлар баробарида таълим соҳасида ҳам улкан ўзгаришлар ва янгиланишлар амалга ошириб келинмоқда. “Таълим тўғрисида”ги қонун ва Кадрлар тайёрлаш миллий дастури қабул қилиниши билан юртимизда узлуксиз таълим тизимига асос солинди. Узлуксиз таълим тизими ёшларни билимли ва ҳар томонлама мукамал шахс сифатида шаклланишига замин яратмоқда.

Узлуксиз таълим тизимининг академик лицей ва касб-хунар коллежи таълим босқичи ёшларга мукамал билим бериш ҳамда касбий кўникма ҳосил қилишга қаратилган бўлиб, таълим жараёнини янада самарали ташкил этиш мақсадида 2008 йил 1 августда Вазирлар Маҳкамасининг 165-сон “Ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари ходимлари меҳнатига ҳақ тўлашнинг такомиллаштирилган тизимини тасдиқлаш тўғрисида”ги қарори асосида “Ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари ходимлари меҳнатига ҳақ тўлаш тўғрисида”ги низом ҳамда “Ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасасининг директор жамғармаси тўғрисида”ги низом қабул қилинди [1, 2].

“Ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари Ходимлари меҳнатига ҳақ тўлаш тўғрисида”ги низомга кўра ўрта махсус касб-хунар таълими муассасалари раҳбар ходимларининг базавий тариф ставкалари ўқувчилар контингентига (1-жадвал) боғлиқ равишда муассасалар гуруҳларидан келиб чиққан ҳолда белгиланади.

Ўрта махсус касб-хунар таълим муассасаларининг ўқувчилар контингентига боғлиқ равишда гуруҳланиши бюджет маблағларидан мақсадли ва оқилона фойдаланишга хизмат қилади.

1-жадвал

Ўрта махсус касб-хунар таълими муассасаларининг ўқувчилар контингентига боғлиқ равишда гуруҳланиши

Ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасасининг тури	Контингент сони (киши)			
	I гуруҳ	II гуруҳ	III гуруҳ	IV гуруҳ
1	2	3	4	5
Академик лицей	851 нафар ва ундан ортиқ	651—850	401—650	400 нафаргача
Касб-хунар коллежи	1051 нафар ва ундан ортиқ	751—1050	451—750	450 нафаргача

“Ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасасининг директор жамғармаси тўғрисида”ги низомга кўра таълим сифатини янада ошириш мақсадида “Бюджет ташкилотлари ва бюджет маблағлари олувчиларнинг сметаси ва штат жадвалларини тузиш, тасдиқлаш ва рўйхатдан ўтказиш тартиби тўғрисида”ги низом (Ўз.Р. АВ.да 2014 йил 15 декабрда 2634-сон билан рўйхатдан ўтган)га асосан харажатлар сметаси I гуруҳ харажатлари таркибида меҳнатга ҳақ тўлаш фондининг 15 фоизидан ортиқ бўлмаган миқдорда “Ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларининг ўрнатилган ходимларини рағбатлантиришнинг директор жамғармаси маблағлари” 41 11 210 харажат моддаси шакллантирилади[3].

Директор жамғармаси маблағлари ҳисобидан юқори касб маҳоратига эга бўлган ва ўқув-тарбия жараёни сифатини оширишга аниқ шахсий ҳисса қўшаётган ўқитувчилар ва ишлаб чиқариш таълими усталари меҳнатини моддий тақдирлаш ва рағбатлантириш мақсадида тегишли лавозим ёки малака тоифасидаги ўқитувчи, ишлаб чиқариш таълими устаси базавий тариф ставкасининг 40 фоизигача миқдордаги ҳар ойлик устамалар белгиланади. Раҳбар ходимларга, шунингдек ўз фаолиятини соатбай ҳақ тўлаш асосида амалга ошираётган ўқитувчиларга ва ишлаб чиқариш таълими усталарига мазкур ҳар ойлик устамалар белгиланмайди.

Ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларининг айрим ўрнатилган ходимларини мукофотлаш уларнинг таълим муассасасини ривожлантиришга қўшган шахсий ҳиссаси ва ўз фаолиятида юқори кўрсаткичларга эришганлиги учун уларга бир лавозим маошигача миқдорда бир йўла мукофот тўлаш йўли билан амалга оширилади. Мукофотлаш ўқув юрти иш якунларини чиқариш натижалари бўйича амалга оширилади.

Директор жамғармаси маблағлари ҳисобидан ходимларга уларнинг мурожаатига кўра ёки таълим муассасаси касба уюшмаси ташаббуси билан қуйидаги фавқулодда ҳолларда моддий ёрдам кўрсатилади:

- яқин қариндоши вафот этганда;
- оғир жароҳат олинганда;
- оғир касалликка чалинганда;
- табиий офатдан зарар кўрилганда ва ҳоказо.

Директор жамғармаси маблағлари ҳисобига устамалар, мукофотлар ҳамда моддий ёрдам харажатларини молиялаштириш молия органлари томонидан иш ҳақи тўлаш учун маблағларни молиялаштириш билан бир вақтда амалга оширилади. ходимларнинг директор жамғармаси ҳисобига олинган

даромадларига солиқ солиш қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

“Бюджет ташкилотларида бухгалтерия ҳисоби тўғрисида”ги (Адлия вазирлигида 2010 йил 22 декабрда № 2169-сон билан рўйхатдан ўтган) йўриқномага асосан ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасаларида ходимларга иш ҳақи, директор жамғармаси маблағлари ҳисобидан ҳар ойлик устама, бир йўла мукофотлаш ва моддий ёрдам ҳисоблаш ҳисобварақларда акс эттирилади[3].

Масалан:

а) директор жамғармаси маблағлари ҳисобидан ҳар ойлик устама, бир йўла мукофотлаш ва моддий ёрдам ҳисобланса:

Дт 231 “Бюджет маблағлари бўйича ҳақиқий харажатлар”, 261 “Бюджет ташкилотини ривожлантириш жамғармаси маблағлари ҳисобидан амалга оширилган ҳақиқий харажатлар”, 271 “Бошқа даромадлар бўйича ҳақиқий харажатлар” ҳисобварақлари;

Кт 173 “ҳодимлар билан меҳнатга ҳақ тўлаш бўйича ҳисоб-китоблар” ҳисобварағи;

б) директор жамғармаси маблағлари ҳисобидан ҳар ойлик устама, бир йўла мукофотлаш ва моддий ёрдам пластик карточкага пул кўчириш орқали тўланса:

Дт 173 “ҳодимлар билан меҳнатга ҳақ тўлаш бўйича ҳисоб-китоблар” ҳисобварағи

Кт 232 “Бюджетдан молиялаштириш”, 112 “Бюджет ташкилотини ривожлантириш жамғармаси маблағлари”, 113 “Бошқа бюджетдан ташқари маблағлар”;

в) нақд пул бериш орқали тўланса:

- шахсий ғазна ҳисоб рақамидан тижорат банк транзит счётига пул ўтказилиши:

Дт 131 “Йўлдаги пул маблағлари”

Кт 232 “Бюджетдан молиялаштириш”, 112 “Бюджет ташкилотини ривожлантириш жамғармаси маблағлари”, 113 “Бошқа бюджетдан ташқари маблағлар”;

- ташкилот кассасига нақд пулнинг олиб келиниши:

Дт 120 “Миллий валютадаги нақд пул маблағлари”;

Кт 131 “Йўлдаги пул маблағлари”;

- кассадан директор жамғармаси маблағлари ҳисобидан ҳар ойлик устама, бир йўла мукофотлаш ва моддий ёрдам берилса:

Дт 173 “ҳодимлар билан меҳнатга ҳақ тўлаш бўйича ҳисоб китоблар” ҳисобварағи

Кт 120 “Касса” ҳисобварағи.

Ушбу муомалалар “Бюджет ташкилотларида бухгалтерия ҳисоби тўғрисида”ги йўриқноманинг 45 - иловаси 294-сон шакл Касса ва ҳақиқий харажатларни ҳисобга олиш дафтарида қуйидагича касса ва ҳақиқий харажатлар кўринишида алоҳида ҳисобга олинади:

- иш ҳақи 41 11 100 Асосий иш ҳақи харажат моддаси;

- устама, мукофот ва моддий ёрдам 41 11 200 иш ҳақиға устама ва қўшимча тўловлар харажат моддасида(2-жадвал).

2-жадвал

Директор жамғармаси маблағлари ҳисобидан ҳар ойлик устама, бир йўла мукофотлаш ва моддий ёрдам ҳисобланиши ва тўланишининг 294-сон шаклда акс эттирилиши

Харажат номи	1-гурӯҳ жами	41 10 000	41 11 000	41 11 100	41 11 200	41 11 210
1	2	3	4	5	6	7
Ҳақиқий харажат						
Иш ҳақи						
Пул шаклидаги иш ҳақи						
Асосий иш ҳақи						
Ишҳақиға устамалар ва қўшимчалар						
Ўрта махсус касб-ҳунар таълими муассасаларининг ўрнатқўрсатқан ходимларини рағбатлантиришининг Директор жамғармаси маблағлари						
Жами						
Касса харажат						
Иш ҳақи						
Пул шаклидаги иш ҳақи						
Асосий иш ҳақи						
Иш ҳақиға устамалар ва қўшимчалар						
Ўрта махсус касб-ҳунар таълими муассасаларининг ўрнатқўрсатқан ходимларини рағбатлантиришининг Директор жамғармаси маблағлари						
Жами						

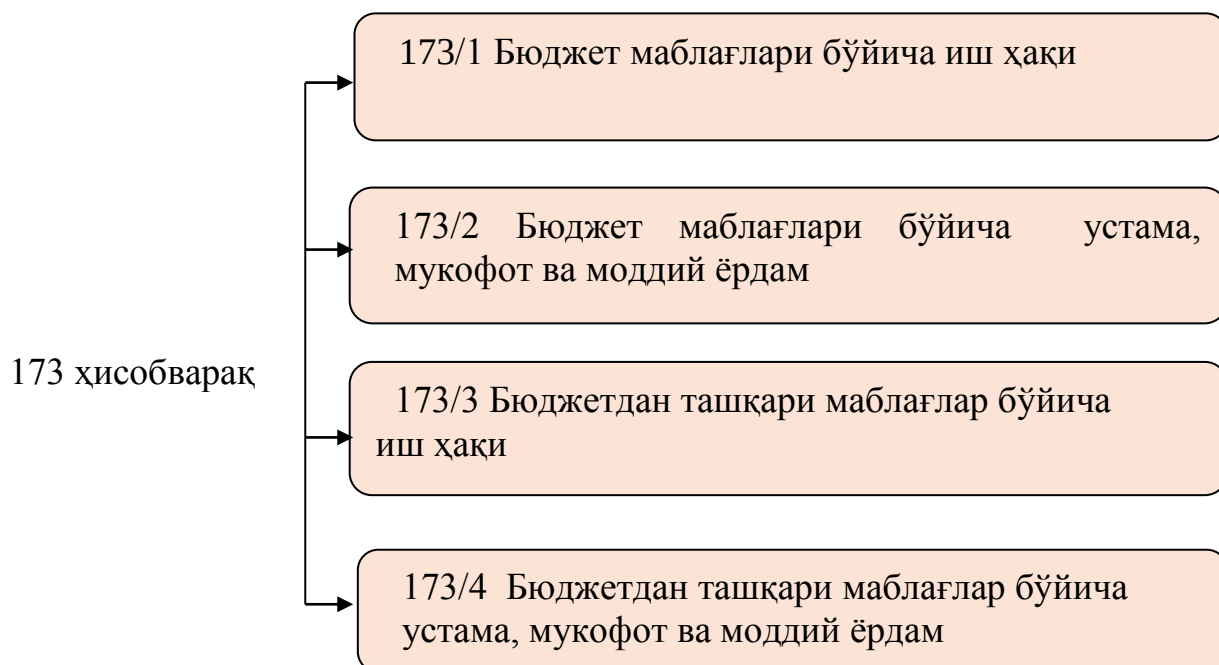
Юқорида қўрилган ҳолатлар юзасидан ҳозирги кунда қуйидаги ҳал қилиниши лозим бўлган масалалар мавжуд:

- иш ҳақи, директор жамғармаси маблағлари ҳисобидан устама, мукофот ва моддий ёрдамнинг 173 “ҳодимлар билан меҳнатға ҳақ тўлаш бўйича ҳисоб-китоблар” ҳисобварағида акс эттирилиши натижасида сметада режаланган директор жамғармаси маблағлари ижроси юзасидан ҳисобварақлар орқали аниқ ва ишончли маълумотлар билан таъминлашни қийинлаштириши;

- директор жамғармаси маблағлари ҳисобидан ходимға тўланиши лозим бўлган устама, мукофот ва моддий ёрдамни аниқлаш яъни, ҳақиқий харажат ва касса харажатлари ўртасидаги фарқни ҳисобварақлар билан таққослаш имкониятининг мавжуд эмаслиги;

- бюджет ва бюджетдан ташқари маблағлар бўйича сметаларда режалаштирилган иш ҳақи ҳамда директор жамғармаси маблағлари ижроси ҳисоби юзасидан алоҳида аналитик ҳисобварақлар рўйхати ва уларни қўллаш бўйича тавсиялар келтирилмаганлиги.

Бизнингча, юқорида келтирилган муаммоларни ҳал этиш учун қуйидаги аналитик ҳисобварақларни (1-чизма) очиш мақсадга мувофиқ бўлади.

1-чизма. Аналитик ҳисобварақлар таркибий қисмлари

Бюджет ва бюджетдан ташқари маблағлар бўйича сметаларда режалаштирилган иш ҳақи ва директор жамғармаси маблағлари ижроси ҳисоби юзасидан аналитик ҳисобварақлар киритиш ҳисоб объектлари бўйича аниқ ва ишончли маълумотларни шакллантириш, ҳисоб ишларини назорат қилиш ҳамда фойдаланувчиларга тезкорлик билан тақдим этиш имкониятини беради.

Ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасалари сметаларида режалаштирилган директор жамғармаси маблағлари ижросини ҳисобга олиш юзасидан юқоридаги каби аналитик ҳисобварақлардан фойдаланиш фойдаланувчиларни янада аниқ ва ишончли маълумотлар билан таъминлаш имконини беради.

Хулоса қилиб айтганда, юқорида келтириб ўтилган муаммолар ва уларни ечимлари бўйича келтириб ўтилган масалалар бугунги кунда ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасаларида долзарб масалалардан бири бўлиб қолмоқда.

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати

1. Вазирлар Маҳкамасининг 165-сон қарори асосида тасдиқланган “Ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасалари ходимлари меҳнатига ҳақ тўлаш тўғрисида”ги низом 2008 йил 1 август;

2. Вазирлар Маҳкамасининг 165-сон Қарори асосида тасдиқланган “Ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасасининг директор жамғармаси тўғрисида”ги Низом 2008 йил 1 август;

3. “Бюджет ташкилотлари ва бюджет маблағлари олувчиларнинг сметаси ва штат жадвалларини тузиш, тасдиқлаш ва рўйхатдан ўтказиш тартиби тўғрисида”ги низом (Ўз.Р. АВ.да 2014 йил 15 декабрда 2634-сон билан рўйхатдан ўтган);

4. “Бюджет ташкилотларида бухгалтерия ҳисоби тўғрисида”ги йўриқнома (Ўз.Р. АВ.да 2010 йил 22 декабрда № 2169-сон билан рўйхатдан ўтган).

**Х.Н. Исканов, катта ўқитувчи,
Д.Р. Шаймарданова, ўқитувчи, ТМИ**

ЎРТА МАХСУС КАСБ-ХУНАР ТАЪЛИМИ МУАССАСАЛАРИДА БУХГАЛТЕРИЯ ҲИСОБИНИ ЮРИТИШНИНГ ХУСУСИЯТЛАРИ

В статье приведены предложения автора по решению существующих проблем касательно ведения учета директорского фонда средне-специальных профессиональных образовательных учреждений.

In the article are provided proposals on existing problems concerning maintaining account of directorial fund in specialized secondary education institutions.

Калитли сўзлар: базавий таъриф ставкалар, директор жамғармаси, касб-хунар таълим муассасалари, контингент, моддий ёрдам, рағбатлантириш, смета.

Мамлакатимизда амалга оширилаётган иқтисодий ислохотлар баробарида таълим соҳасида ҳам улкан ўзгаришлар ва янгиланишлар амалга ошириб келинмоқда. “Таълим тўғрисида”ги қонун ва Кадрлар тайёрлаш миллий дастури қабул қилиниши билан юртимизда узлуксиз таълим тизимига асос солинди. Узлуксиз таълим тизими ёшларни билимли ва ҳар томонлама мукамал шахс сифатида шаклланишига замин яратмоқда.

Узлуксиз таълим тизимининг академик лицей ва касб-хунар коллежи таълим босқичи ёшларга мукамал билим бериш ҳамда касбий кўникма ҳосил қилишга қаратилган бўлиб, таълим жараёнини янада самарали ташкил этиш мақсадида 2008 йил 1 августда Вазирлар Маҳкамасининг 165-сон “Ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари ходимлари меҳнатига ҳақ тўлашнинг такомиллаштирилган тизимини тасдиқлаш тўғрисида”ги қарори асосида “Ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари ходимлари меҳнатига ҳақ тўлаш тўғрисида”ги низом ҳамда “Ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасасининг директор жамғармаси тўғрисида”ги низом қабул қилинди [1, 2].

“Ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари Ходимлари меҳнатига ҳақ тўлаш тўғрисида”ги низомга кўра ўрта махсус касб-хунар таълими муассасалари раҳбар ходимларининг базавий тариф ставкалари ўқувчилар контингентига (1-жадвал) боғлиқ равишда муассасалар гуруҳларидан келиб чиққан ҳолда белгиланади.

Ўрта махсус касб-хунар таълим муассасаларининг ўқувчилар контингентига боғлиқ равишда гуруҳланиши бюджет маблағларидан мақсадли ва оқилона фойдаланишга хизмат қилади.

1-жадвал

Ўрта махсус касб-хунар таълими муассасаларининг ўқувчилар контингентига боғлиқ равишда гуруҳланиши

Ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасасининг тури	Контингент сони (киши)			
	I гуруҳ	II гуруҳ	III гуруҳ	IV гуруҳ
1	2	3	4	5
Академик лицей	851 нафар ва ундан ортиқ	651—850	401—650	400 нафаргача
Касб-хунар коллежи	1051 нафар ва ундан ортиқ	751—1050	451—750	450 нафаргача

“Ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасасининг директор жамғармаси тўғрисида”ги низомга кўра таълим сифатини янада ошириш мақсадида “Бюджет ташкилотлари ва бюджет маблағлари олувчиларнинг сметаси ва штат жадвалларини тузиш, тасдиқлаш ва рўйхатдан ўтказиш тартиби тўғрисида”ги низом (Ўз.Р. АВ.да 2014 йил 15 декабрда 2634-сон билан рўйхатдан ўтган)га асосан харажатлар сметаси I гуруҳ харажатлари таркибида меҳнатга ҳақ тўлаш фондининг 15 фоизидан ортиқ бўлмаган миқдорда “Ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларининг ўрнатилган ходимларини рағбатлантиришнинг директор жамғармаси маблағлари” 41 11 210 харажат моддаси шакллантирилади[3].

Директор жамғармаси маблағлари ҳисобидан юқори касб маҳоратига эга бўлган ва ўқув-тарбия жараёни сифатини оширишга аниқ шахсий ҳисса қўшаётган ўқитувчилар ва ишлаб чиқариш таълими усталари меҳнатини моддий тақдирлаш ва рағбатлантириш мақсадида тегишли лавозим ёки малака тоифасидаги ўқитувчи, ишлаб чиқариш таълими устаси базавий тариф ставкасининг 40 фоизигача миқдордаги ҳар ойлик устамалар белгиланади. Раҳбар ходимларга, шунингдек ўз фаолиятини соатбай ҳақ тўлаш асосида амалга ошираётган ўқитувчиларга ва ишлаб чиқариш таълими усталарига мазкур ҳар ойлик устамалар белгиланмайди.

Ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларининг айрим ўрнатилган ходимларини мукофотлаш уларнинг таълим муассасасини ривожлантиришга қўшган шахсий ҳиссаси ва ўз фаолиятида юқори кўрсаткичларга эришганлиги учун уларга бир лавозим маошигача миқдорда бир йўла мукофот тўлаш йўли билан амалга оширилади. Мукофотлаш ўқув юрти иш якунларини чиқариш натижалари бўйича амалга оширилади.

Директор жамғармаси маблағлари ҳисобидан ходимларга уларнинг мурожаатига кўра ёки таълим муассасаси касба уюшмаси ташаббуси билан қуйидаги фавқулодда ҳолларда моддий ёрдам кўрсатилади:

- яқин қариндоши вафот этганда;
- оғир жароҳат олинганда;
- оғир касалликка чалинганда;
- табиий офатдан зарар кўрилганда ва ҳоказо.

Директор жамғармаси маблағлари ҳисобига устамалар, мукофотлар ҳамда моддий ёрдам харажатларини молиялаштириш молия органлари томонидан иш ҳақи тўлаш учун маблағларни молиялаштириш билан бир вақтда амалга оширилади. ходимларнинг директор жамғармаси ҳисобига олинган

даромадларига солиқ солиш қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

“Бюджет ташкилотларида бухгалтерия ҳисоби тўғрисида”ги (Адлия вазирлигида 2010 йил 22 декабрда № 2169-сон билан рўйхатдан ўтган) йўриқномага асосан ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасаларида ходимларга иш ҳақи, директор жамғармаси маблағлари ҳисобидан ҳар ойлик устама, бир йўла мукофотлаш ва моддий ёрдам ҳисоблаш ҳисобварақларда акс эттирилади[3].

Масалан:

а) директор жамғармаси маблағлари ҳисобидан ҳар ойлик устама, бир йўла мукофотлаш ва моддий ёрдам ҳисобланса:

Дт 231 “Бюджет маблағлари бўйича ҳақиқий харажатлар”, 261 “Бюджет ташкилотини ривожлантириш жамғармаси маблағлари ҳисобидан амалга оширилган ҳақиқий харажатлар”, 271 “Бошқа даромадлар бўйича ҳақиқий харажатлар” ҳисобварақлари;

Кт 173 “ҳодимлар билан меҳнатга ҳақ тўлаш бўйича ҳисоб-китоблар” ҳисобварағи;

б) директор жамғармаси маблағлари ҳисобидан ҳар ойлик устама, бир йўла мукофотлаш ва моддий ёрдам пластик карточкага пул кўчириш орқали тўланса:

Дт 173 “ҳодимлар билан меҳнатга ҳақ тўлаш бўйича ҳисоб-китоблар” ҳисобварағи

Кт 232 “Бюджетдан молиялаштириш”, 112 “Бюджет ташкилотини ривожлантириш жамғармаси маблағлари”, 113 “Бошқа бюджетдан ташқари маблағлар”;

в) нақд пул бериш орқали тўланса:

- шахсий ғазна ҳисоб рақамидан тижорат банк транзит счётига пул ўтказилиши:

Дт 131 “Йўлдаги пул маблағлари”

Кт 232 “Бюджетдан молиялаштириш”, 112 “Бюджет ташкилотини ривожлантириш жамғармаси маблағлари”, 113 “Бошқа бюджетдан ташқари маблағлар”;

- ташкилот кассасига нақд пулнинг олиб келиниши:

Дт 120 “Миллий валютадаги нақд пул маблағлари”;

Кт 131 “Йўлдаги пул маблағлари”;

- кассадан директор жамғармаси маблағлари ҳисобидан ҳар ойлик устама, бир йўла мукофотлаш ва моддий ёрдам берилса:

Дт 173 “ҳодимлар билан меҳнатга ҳақ тўлаш бўйича ҳисоб китоблар” ҳисобварағи

Кт 120 “Касса” ҳисобварағи.

Ушбу муомалалар “Бюджет ташкилотларида бухгалтерия ҳисоби тўғрисида”ги йўриқноманинг 45 - иловаси 294-сон шакл Касса ва ҳақиқий харажатларни ҳисобга олиш дафтарида қуйидагича касса ва ҳақиқий харажатлар кўринишида алоҳида ҳисобга олинади:

- иш ҳақи 41 11 100 Асосий иш ҳақи харажат моддаси;

- устама, мукофот ва моддий ёрдам 41 11 200 иш ҳақиға устама ва қўшимча тўловлар харажат моддасида(2-жадвал).

2-жадвал

Директор жамғармаси маблағлари ҳисобидан ҳар ойлик устама, бир йўла мукофотлаш ва моддий ёрдам ҳисобланиши ва тўланишининг 294-сон шаклда акс эттирилиши

Харажат номи	1-гурӯҳ жами	41 10 000	41 11 000	41 11 100	41 11 200	41 11 210
1	2	3	4	5	6	7
Ҳақиқий харажат						
Иш ҳақи						
Пул шаклидаги иш ҳақи						
Асосий иш ҳақи						
Ишҳақиға устамалар ва қўшимчалар						
Ўрта махсус касб-ҳунар таълими муассасаларининг ўрнатқўрсатқан ходимларини рағбатлантиришининг Директор жамғармаси маблағлари						
Жами						
Касса харажат						
Иш ҳақи						
Пул шаклидаги иш ҳақи						
Асосий иш ҳақи						
Иш ҳақиға устамалар ва қўшимчалар						
Ўрта махсус касб-ҳунар таълими муассасаларининг ўрнатқўрсатқан ходимларини рағбатлантиришининг Директор жамғармаси маблағлари						
Жами						

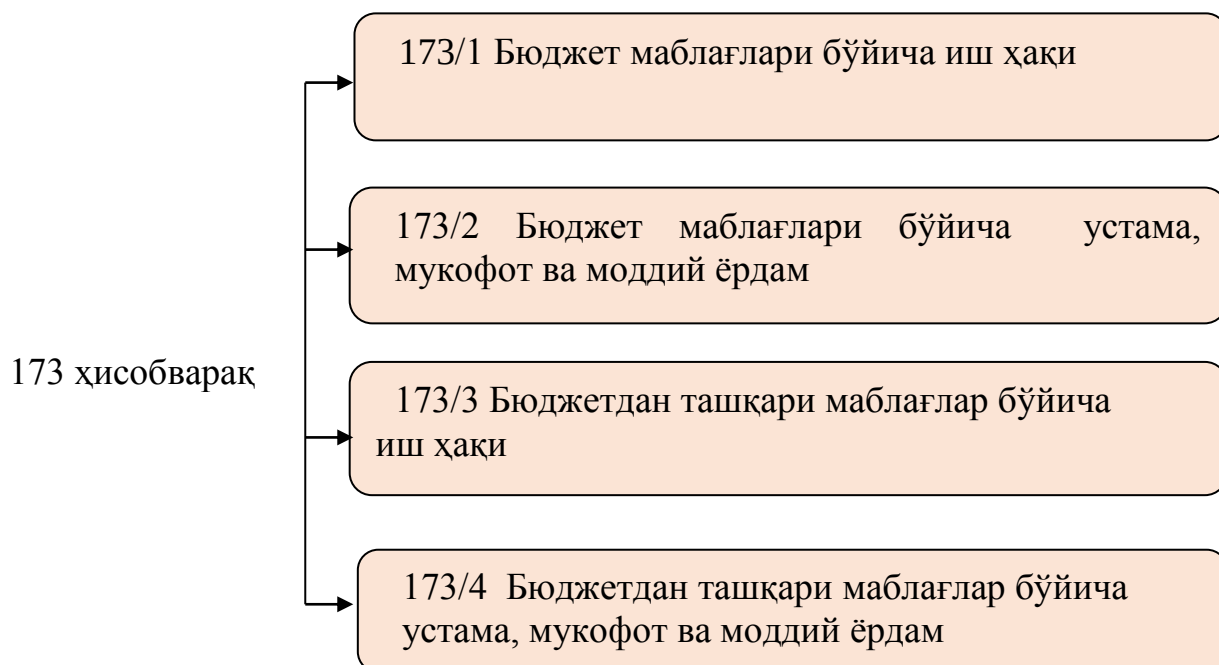
Юқорида қўрилган ҳолатлар юзасидан ҳозирги кунда қуйидаги ҳал қилиниши лозим бўлган масалалар мавжуд:

- иш ҳақи, директор жамғармаси маблағлари ҳисобидан устама, мукофот ва моддий ёрдамнинг 173 “ҳодимлар билан меҳнатға ҳақ тўлаш бўйича ҳисоб-китоблар” ҳисобварағида акс эттирилиши натижасида сметада режаланган директор жамғармаси маблағлари ижроси юзасидан ҳисобварақлар орқали аниқ ва ишончли маълумотлар билан таъминлашни қийинлаштириши;

- директор жамғармаси маблағлари ҳисобидан ходимға тўланиши лозим бўлган устама, мукофот ва моддий ёрдамни аниқлаш яъни, ҳақиқий харажат ва касса харажатлари ўртасидаги фарқни ҳисобварақлар билан таққослаш имкониятининг мавжуд эмаслиги;

- бюджет ва бюджетдан ташқари маблағлар бўйича сметаларда режалаштирилган иш ҳақи ҳамда директор жамғармаси маблағлари ижроси ҳисоби юзасидан алоҳида аналитик ҳисобварақлар рўйхати ва уларни қўллаш бўйича тавсиялар келтирилмаганлиги.

Бизнингча, юқорида келтирилган муаммоларни ҳал этиш учун қуйидаги аналитик ҳисобварақларни (1-чизма) очиш мақсадга мувофиқ бўлади.

1-чизма. Аналитик ҳисобварақлар таркибий қисмлари

Бюджет ва бюджетдан ташқари маблағлар бўйича сметаларда режалаштирилган иш ҳақи ва директор жамғармаси маблағлари ижроси ҳисоби юзасидан аналитик ҳисобварақлар киритиш ҳисоб объектлари бўйича аниқ ва ишончли маълумотларни шакллантириш, ҳисоб ишларини назорат қилиш ҳамда фойдаланувчиларга тезкорлик билан тақдим этиш имкониятини беради.

Ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасалари сметаларида режалаштирилган директор жамғармаси маблағлари ижросини ҳисобга олиш юзасидан юқоридаги каби аналитик ҳисобварақлардан фойдаланиш фойдаланувчиларни янада аниқ ва ишончли маълумотлар билан таъминлаш имконини беради.

Хулоса қилиб айтганда, юқорида келтириб ўтилган муаммолар ва уларни ечимлари бўйича келтириб ўтилган масалалар бугунги кунда ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасаларида долзарб масалалардан бири бўлиб қолмоқда.

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати

1. Вазирлар Маҳкамасининг 165-сон қарори асосида тасдиқланган “Ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасалари ходимлари меҳнатига ҳақ тўлаш тўғрисида”ги низом 2008 йил 1 август;

2. Вазирлар Маҳкамасининг 165-сон Қарори асосида тасдиқланган “Ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасасининг директор жамғармаси тўғрисида”ги Низом 2008 йил 1 август;

3. “Бюджет ташкилотлари ва бюджет маблағлари олувчиларнинг сметаси ва штат жадвалларини тузиш, тасдиқлаш ва рўйхатдан ўтказиш тартиби тўғрисида”ги низом (Ўз.Р. АВ.да 2014 йил 15 декабрда 2634-сон билан рўйхатдан ўтган);

4. “Бюджет ташкилотларида бухгалтерия ҳисоби тўғрисида”ги йўриқнома (Ўз.Р. АВ.да 2010 йил 22 декабрда № 2169-сон билан рўйхатдан ўтган).